

na aitua. He mate nui he mate mamae rawa e tangihia tonutia nei inaianei, te matenga o nga tamariki o te Whanau-a-Apamui ki te awa o Motu. He mate nui ano to nga toru tangata o Wharekauri.

Tera ano etahi mea nunui i puta i tenei tau. I tu he whakakitekite nui whakaharabara ki te whenua o te Wiwi; kei Otautahi hoki to Niu Tirenī nei whakakitekite e tu ana inaianei, e whakahoro tonu nei tona tini o te tangata ki te matakitaki.

He pakanga nui ta te kawanatanga me te apitihana o Ingarangi, a tino kaha atu te aranga o te taha kawanatanga. Ko Rore Tapere ano kei te urungi o te kawanatanga e whakaterere ana. I whawhai ano te kawanatanga o Amerika ki te apitihana, a, tu ana te kawanatanga. (E whakahoia ana te taha kawanatanga o Amerika ki Ingarangi, ko te apitihana ia e hoa riri ana.)

No tenei tau i whakakotahitia ai nga kawanatanga katoa o Ahitereiria, kia kotahi he Kawana Tumuaki. Kei te haere mai te mokopuna a te Kuini ki te whakatuwhera i te Paremete tuatahi o tenei Kotahitanga.

E rua nga ture nunui e pa ana ki te iwi Maori i oti i te Paremete o Niu Tirenī i tenei tau, ko te Ture Kaunihera me te Ture Marae.

E kore ianei tatau e mea, he tau nui rawa tenei? Titiro whakamuri, ka whakaaroaro te ngakau. Mahara hoki ki te kupu a te Ariki: "Kia tupato kei ohorete koutou: ta te mea kua takoto he putanga mai mo enei mea katoa taihoa ia te mutunga."

Titiro whakamuri, a, ka titiro whakaroto hoki. He aha nga mea i pa mai ki tou tinana ki tou wairua hoki i tenei tau. A he aha hoki te whakaakoranga a enei mea katoa ki a koe? Tera ranei koe e ahei te ki he pai ake koe i tenei tau i a koe i tenei tau? Kahore rawa he tangata e tu tonu i te wahi kotahi. Mehe-mea koe kaore i te haere whakamua, kaati kei te hoki whakamuri koe, a ki te mea kaore koe i te hoki whakamuri, kaati kei te haere whakamua koe. Ae, e te hoa, e tu, ka titiro ki muri ki nga kino ki nga pai i pa ki to tinana i enei wa kua taha nei: titiro *whakaroto* ano hoki ki te tangata o roto, kei te pangia pea e te mate: titiro *whakamua* hoki, e haere ana koe ki hea?

NA TE ETITA.

RORE KITINI.

ETAHI TIKANGA MAORI ME WHAKARERE.

PUKAPUKA I.

TERA nga kaumatua e ohorete ki enei kupu ake ki a tatau, a, e mea he uaua rawa, he taikaha rawa ranei. Otira ehara tenei i te tono kia whakainutua tatatia aua tikanga ka whakaaturia ake nei, engari he whakaatu kau ake i nga take i tika ai kia whakarere.

I roto i te "Wehenga Takiwa" a Apirana Ngata i panuitia i te Nama 27 o Te PIPIWHARAUAO, i whakaatu ia kua wehea atu te wa o te kuwaretanga, a kua uru tenei tatau ki te maramatanga, "kua tangi te heihēi," kua puao mai te ata.

He tata ra tenei ki te maramatanga no taua no te Maori, inahoki kua roia etahi, kua kura mahita etahi, kua minita etahi, kua mema etahi kua matau etahi ki te reo kibi o te pakeha.

I te mea kua uru nei tatou ki roto o te maramatanga, he mea he rawa te pupuri i etahi tikanga kaore i tika mo tenei wa. Ko aua tikanga e rite ana ki te tangata haurangi e takakino nei i te hui ataahua, e kiia nei: "i pai katoa nga mahi o te hui, a, heoi rawa naana i